

**O școală pentru comunitate. Dezvoltare socială prin
parteneriat educațional și cooperare transfrontalieră**

*- suport de curs –
versiune de lucru*

Școala democratică și interculturală

- ✓ Promovarea unui climat socio-educativ bazat pe principiile cetățeniei democratice, ale interculturalității și pe drepturile omului.
- ✓ Proiectarea curriculum-ului din perspectivă interculturală: adaptarea conținuturilor și a activităților de învățare, utilizarea de metode interactive, evaluarea autentică, activități extrașcolare etc.
- ✓ Participarea la decizie a profesorilor și a elevilor. Managementul general al instituției școlare, relațiile dintre cadrele didactice și dintre profesori și elevi. Dinamizarea activității Consiliilor elevilor la nivel de școală și, acolo unde există, parteneriatul cu Consiliile locale ale copiilor și tinerilor.
- ✓ Parteneriatul școală-comunitate: participarea membrilor comunității la activitățile și proiectele școlii; participarea profesorilor și a elevilor la viața comunității etc.
- ✓ Școala: centru pentru educația adulților, nu numai pentru cea a elevilor (activități educative, vocaționale sau de timp liber pentru adulți).

Școala poate juca un rol important în coagularea și organizarea membrilor comunității în formarea, menținerea și dezvoltarea unui grup comunitar care să discute situația comunității să analizeze problemele comunității și să dezvolte strategii și planuri de rezolvare a acestor probleme.

Partea I: Managementul proiectelor

Ce este un proiect?

Proiectele sunt definite ca un **set de acțiuni planificate pe o durată determinată de timp care urmăresc atingerea unor obiective**. Conform accepțiunii Comisiei Europene (1986), proiectul înseamnă “un grup de activități care trebuie realizate într-o secvență logică, pentru a atinge un set de obiective prestabilite”.

În sens didactic, proiectul este o metodă interdisciplinară, destinată rezolvării problemelor complexe, în cadrul unor structuri organizatorice diferite de cele standard, prin care este valorificat potențialul creativ al celor implicați.

Componentele unui proiect (schemă generală)

- scopuri și obiective
- beneficiari/populație-țintă
- activități
- resurse umane, materiale, procedurale și de timp
- evaluare / autoevaluare.

Distincția PROGRAM - PROIECT

Proiectul este primul nivel în care se subdivizează un **program** și cuprinde, la rândul său, mai multe **subproiecte**.

Programele și proiectele au structuri asemănătoare: obiective, populație-țintă, resurse, plan de activități, durată de desfășurare, echipă de lucru. Există însă și diferențe: bugetul proiectului este de regulă, fix, iar cel al programului este flexibil, global; durata proiectelor este mai mică decât a programelor. Programele sunt un mijloc de implementare a unei politici, iar proiectele sunt componente ale programului. Rolul echipei programului este de coordonare și supervizare, în timp ce echipa de proiect are rol de implementare.

Ciclul de viață al unui proiect cuprinde mai multe etape: inițierea, dezvoltarea și consolidarea sau proiectarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea.

Managementul proiectului

Reprezintă procesul prin care se organizează și se utilizează în mod adecvat resursele, într-o manieră controlată și structurată, în scopul atingerii unor obiective clar definite.

ETAPELE CARE SE URMĂRESC ÎN CADRUL MANAGEMENTULUI PROIECTELOR

1. Etapa pregătitoare

1.1. Elaborarea proiectului

- motivarea proiectului (identificarea nevoilor, problemelor sau a posibilităților de dezvoltare)
- stabilirea obiectivelor
- tipuri de activități
- termene de realizare
- aspecte care ar putea amenința atingerea obiectivelor

1.2. Elaborarea planului de activități (schema logică a proiectului, termene etc.)

- stabilirea planului de activități
- stabilirea dimensiunii și a componenței echipei proiectului
- stabilirea criteriilor de selecție a managerilor și a membrilor echipei proiectului
- inventarierea principalelor sarcini, competențe și responsabilități ale managerului și ale membrilor echipei proiectului

1.3. Constituirea echipei proiectului

- selecția responsabililor pentru diferite compartimente
- formarea echipei manageriale a proiectului.

1.4. Planul de implementare

- listarea operațiilor importante și a secvențelor acestora,
- fragmentarea fiecărei acțiuni importante în secvențe de sarcini
- estimarea timpului necesar pentru realizarea fiecărei operații
- configurarea planului pentru distribuirea materialelor și a echipamentelor necesare,
- precizarea termenelor și a modalităților de organizare și de valorificare a principalelor categorii de resurse: bani, timp, proceduri etc.
- planificarea formărilor necesare dobândirii deprinderilor pentru fiecare etapă a proiectului.

2. Implementarea sau derularea propriu-zisă a proiectului

- realizarea activităților
- evaluarea rezultatelor parțiale, prin raportare la obiectivele stabilite inițial

3. Finalizarea proiectului

3.1. Evaluarea finală a rezultatelor proiectului

3.2. Popularizarea (diseminarea) rezultatelor obținute

3.3. Dizolvarea/Restructurarea echipei proiectului, în funcție de strategia de dezvoltare a organizației și de rezultatele obținute în cadrul proiectului

"Ciclul de viață" al unui proiect

1. Identificarea, analiza, formularea

- 1.1. analiza situației existente, identificarea problemelor și a nevoilor
- 1.2. selectarea aspectelor prioritare pentru rezolvare, consultarea cu persoanele de sprijin
- 1.4. adoptarea deciziei referitoare la nevoia derulării unui proiect, ca modalitate de rezolvare a problemelor identificate
- 1.5. definirea ideii în centrale a proiectului și stabilirea obiectivelor generale

Elementul esențial în această etapă constă în identificarea și analiza nevoilor, ca bază diagnostică pentru structurarea proiectului.

Ca **instrument** des **utilizat în analiza nevoilor: analiza SWOT** (engl., *Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats* - Puncte tari, Puncte slabe, Oportunități, Amenințări)

2. Pregătirea, evaluarea, angajamentul

- 2.1. specificarea obiectivelor și a rezultatelor așteptate
- 2.2. identificarea resurselor necesare/ disponibile pentru proiect
- 2.4. configurarea/structurarea proiectului
- 2.5. planificarea activităților

Proiectarea - stabilirea demersului intenționat, necesar pentru a trece de la starea actuală, identificată, la cea anticipată, intenționată la finalul proiectului → **abordare strategică**
Planificarea - stabilirea setului de activități, a pașilor concreți, prin care vor fi atinse obiectivele proiectului → **abordare tactică**

3. Implementarea, monitorizarea, raportarea

- 3.1. mobilizarea resurselor pentru fiecare sarcină și obiectiv
- 3.2. popularizarea proiectului
- 3.3. monitorizarea rezultatelor parțiale și raportarea lor la obiective
- 3.4. identificarea problemelor apărute în derularea proiectului
- 3.5. ameliorarea rezultatelor negative identificate
- 3.6. reformularea obiectivelor și a rezultatelor planificate, pentru adecvarea acestora la problemele apărute

4. Evaluarea

- 4.1. evaluarea gradului de realizare a obiectivelor
- 4.2. evaluarea impactului activităților desfășurate
- 4.3. identificarea practicilor de succes, în scopul utilizării lor în continuare
- 4.4. identificarea nevoilor pentru dezvoltarea altor proiecte.

Condiții strategice și tactice pe care trebuie să le îndeplinească un proiect

- **Adecvarea** → scopurile urmărite
- **Fezabilitatea** → aspectul realist al proiectului
- **Economicitatea** → consumul optim de resurse
- **Simplitatea și precizia** → caracterul necesar și suficient al obiectivelor și al resurselor
- **Sistematizarea și claritatea** → conceperea și redactarea
- **Operaționalitatea** → aplicarea ușoară
- **Unitatea și consistența** → absența contradicțiilor conceptuale și acționale
- **Coerența** → derivarea acțiunilor
- **Flexibilitatea** → posibilitatea adaptării la situații noi
- **Încadrarea optimă în timp** → precizarea termenelor pentru diferite acțiuni
- **Viabilitatea și repetabilitatea** → menținerea și aplicarea în condiții de context asemănătoare

BIBLIOGRAFIE:

- IOSIFESCU, Șerban, 2000, *Elemente de management strategic și proiectare - pentru școlile pilot*, Proiectul *Educația 2000+*, București, Editura Corint
- IUCU B., Romiță, 1999, *Managementul clasei de elevi-Gestionarea situațiilor de criză educațională în clasa de elevi*, Editura Fundației Culturale "Dimitrie Bolintineanu"
- SHADISH, W. R.; COOK, T. D.; LEVITON, L. C., Ediție 1995, *Fundamentele evaluării programelor. Teorii ale practicii*, FIMAN, Editura ALL
- *** *Project Management Manual*, 1998, (Prepared by Group SOGES), Government of Romania, Department of European Integration

Partea a II-a: Participarea elevilor la viața școlii și a comunității

Educația pentru cetățenie se înscrie în paradigma conform căreia rolul profesorului nu trebuie să se reducă la a transmite cunoștințe, iar cel al elevului la a asculta și a asimila informații. Profesorul trebuie să fie mai mult un organizator al situațiilor de învățare și un element de legătură între elev și societate, care mediază și facilitează accesul la informație. Implicarea elevilor în procesul de decizie începe chiar în contextul procesului didactic, în toate aspectele sale: predare-învățare-evaluare.

Participarea elevilor

- informare
- reflecție asupra unor teme de interes general
- exprimarea opiniilor, argumentare
- participare la decizie

Forme de participare a elevilor

Structuri participative

- Consiliul elevilor (pe clasă/ școală), parlamentul școlii etc.
- Reprezentarea elevilor la nivel regional și/sau național
- Purtător de cuvânt al clasei/ școlii
- Birou de presă

Participarea în procesul de predare-învățare

- Oferta curriculară
- Proiecte ale clasei
- Metode interactive

Activități extrașcolare

- Activități extrașcolare (festivități, proiecte școlare, cooperare cu alte școli etc.)
- Implicare în viața comunității

O abordare a școlii ca întreg

